

Protokoll nr. 2023 – 1

FFOs kongress 18.-19. november 2023

Clarion hotel & congress
Oslo Airport

Innholdsfortegnelse:

Åpningstale v/FFOs leder Eva Buschmann	2
Åpningshilsen ved Statssekretær i Kultur -og likestillingsdepartementet Even Aleksander Hagen	6
Inkorporering av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) Innlegg ved Catherine Naughton, direktør i European Disability Forum (EDF)	8
K23-001.01A Godkjenning av beslutningsmyndighet	13
K23-002.01A Godkjenning av innkalling	14
K23-003.01A Godkjenning av saksliste	15
K23-004.01A Valg av møtefunksjonærer	15
K23-005.01A FFOs vedtekter	16
K23-006.01A FFOs fylkesstruktur	22
K23-007.01A FFOs program 2024-2025	24
K23-008.01A Ny strategisk plan for FFO 2024-2029	28
K23-009.01A Saker fra medlemsorganisasjonene, hovedstyret og fylkes-FFO....	32
K23-010.01A Medlemskontingent for årene 2024 og 2025.....	35
K23-011.01A Valg	37

Åpningstale v/FFOs leder Eva Buschmann

Kjære alle sammen

Velkommen til tidenes største kongress for Funksjonshemmedes fellesorganisasjon.

Vi er rekordstore. 87 organisasjoner med mer enn 365.000 medlemmer.

Vi er store, og det **må** vi være i kampen for et likestilt samfunn. Langt over én million nordmenn har en funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom. Og ved deres side finnes det nye millioner med pårørende.

Vi er deres fellesorganisasjon.

Og i helgen skal vi sammen stake ut kursen for vår felles organisasjon. Vi skal vedta politisk program og strategi, velge våre tillitsvalgte og ikke minst ta del i et viktig fellesskap.

Og det siste året har vist hvor viktige vårt fellesskap er.

Levekårssituasjonen og statsbudsjettet

Sist vi alle møttes, var på FFOs lederkonferanse i mars hvor **“Helse og velferd i urolige tider”** var tema. Der fikk vi innsikt i hvordan dyrtiden påvirker våre grupper.

Mange har måtte stramme livremmen etter stor prisstigning og 13 rentehevinger på under to år. Men for de av oss som har lite fra før, er det få unødvendige utgifter å kutte ned på.

Nå har vi fått oppdaterte tall fra (Forbruksforskningsinstituttet) SIFO: Og kort fortalt – det går feil vei.

Veldig mange med funksjonsnedsettelser og kronisk sykdom er økonomisk «ille ute». Ifølge SIFO er det snakk om mer enn 50.000 husstander. Rekordmange står i kø for å få mat.

De langsiktige konsekvensene av denne krisen kan bli enorme. Tilknytningen til både arbeidsliv og det sosiale blir svakere.

Samtidig vet vi at mange kronisk syke og funksjonshemmede alltid har hatt en krevende økonomi, og realinntekten til uføre har gått ned siden 2015. I 2021 var det over 13 prosent uføre som levde på vedvarende lavinntekt.

Fattigdomskrisen kan fort bli en helsekrise. Den eneste effektive medisinen er å gjøre noe med fattigdommen.

Men forslaget til statsbudsjett fra regjeringen gjør det dyrere å være syk og funksjonshemmet.

Regjeringen kutter reelt i støtten til folk som har ekstra store utgifter på grunn av sykdom og funksjonsnedsettelse, de øker egenandeler for å gå til legen, og det er få tiltak for å gjøre økonomien til de av oss som er uføretrygdet bedre.

Det er krise – fordi det rammer spesielt de som har det hardest fra før.

Nå er det budsjettforhandlinger i Stortinget, og vi er spesielt spente på om regjeringspartiene lytter til samarbeidspartner SV og løfter minsteytelsene for utføre. Å heve satsene til minimum over EUs lavinntektsgrense - er et politisk krav fra oss.

Statsbudsjettet

Det nevnte statsbudsjettet representerer høstens tradisjonelle dypdykk i tall. Nytt av året var at vi i tillegg til budsjettkonferansen gjennomførte en spørreundersøkelse blant medlemsorganisasjonene våre.

Svaret bør være en vekker for regjeringen. Kun 11 prosent av medlemsorganisasjonene våre oppgir å være fornøyde med regjeringens forslag til statsbudsjett. 68 % er misfornøyd eller veldig misfornøyd.

Denne tydelige tilbakemeldingen har vi tatt med oss i møter med opposisjon og medier i kampen for å få flyttet midler. Vi kjemper blant annet for aktivitetshjelpemidler for voksne, mer i grunnstøtte for funksjonshemmede, veikartet for universelt utformete skoler i 2030 og oppfyllelse av løftene for BPA og kvinnehelse.

Regjeringen begynner å få dårlig tid hvis de skal kvittere ut løfter fra valgkampen og regjeringsplattformen. Og vi i denne sal, er vaktbikkjen som minner dem på det.

Gladmelding tog

Og da er det viktig å skryte litt også.

De fleste, og ikke bare oss i denne sal, har fått med seg togsaken. Før sommeren ble det kjent at Norske tog hadde planer om å kjøpe inn 100 nye fjerntog som var langt unna å levere på kravet om universell utforming. Store deler av tilbudet inne i togene var utilgjengelig for mennesker i rullestol.

Vi, og mange med oss reagerte. Vi krevde at samferdselsministeren måtte gripe inn og hindre førti nye år med diskriminering.

Dette var starten på mange måneders kamp. FFO har sammen med mange andre interesseorganisasjoner brukt mediene aktivt, vi har jobbet opp mot myndighetene og vi har sikret oss god støtte hos opposisjonen i Stortinget. Kravene våre for forbedring med den opprinnelige løsningen har blitt diskutert med statsråd Jon-Ivar Nygård i flere runder.

Og dere, Nå ser vi resultater!

Regjeringen har grepet inn og Norske tog og deres leverandør Stadler, har funnet alternativer med nye løsninger på relativt kort tid.

Om utgangspunktet var trist og sjokkerende har vi nå, hfått til vesentlige forbedringer. Alt blir ikke perfekt, men vi har tatt enorme steg. I tillegg skal Jernbanedirektoratet i samarbeid med blant annet FFO se på ytterligere forbedringer når flere fjerntog skal kjøpes inn.

En seier som viser hvor viktige vi er og hvor mye vi kan få til når vi kjemper sammen.

En skole for alle

La meg bruke filmen vi laget til årets valgkamp som bakgrunn for et lite temaskifte (VISER FILM)

FFO gjennomførte i årsskiftet 2022/23 en undersøkelse om hvordan våre elever har det i skolen. Den viser at de møter store utfordringer, både innen undervisning, inkludering og sosial trivsel, og universell utforming/tilgjengelighet. Skolen er rett og slett ikke god nok for våre elever – heller ikke holdningene og forventningene til hva de kan få til. Og hvordan barn og unge har det, avhenger av foreldrenes ressurser og noen ildsjeler i skolen. Sikkerhetsnettet er ikke der.

Hvis veikartet for universelt utformete skoler kommer inn i budsjettet for 2024, en kamp vi fører sammen med SV, så kan det bidra til at alle barn som fødes i 2024 kan begynne på sin nærskole når de er 6 år – i 2030.

Det vil være en enorm seier.

Men i tillegg må vi ha læremidler som er universelt utformete, vi må ha kompetente lærere som kan tilpasse undervisningen til mangfoldet i klassen. Det kan også bidra til at elevene trives på skolen, og demme opp for økende ufrivillig skolefravær og skoleangst.

FFO følger med på kompetanseløftet for inkludering og spesialpedagogikk, men vi er bekymret for våre elever når kommunene og skolene får mer ansvar for flere elevgrupper og Statped får mindre ressurser. Men et lite lyspunkt er at bevilgningen til Statped ikke ble kuttet i statsbudsjettet for neste år, slik det har blitt de siste tre årene, og vi har jobbet mot like lenge – sammen med flere av organisasjonene våre.

Flere i jobb

FFO jublet ikke for inkluderingsdugnaden, men har likevel vært positive til kravet om at fem prosent av de som ansettes i statlige virksomheter skal ha en funksjonsnedsettelse eller hull i CV'en. I stedet for å utvide dette til alle offentlige arbeidsgivere, slik FFO har bedt om, har regjeringen fjernet det. I stedet har de blant annet innført jobbgaranti for unge under 30 år, forsøk med arbeidsorientert uføretrygd, samt forbedringer i AAP-ordningen.

FFO følger nøye med på dette, men jobber fortsatt med å få tilbake delmål to i IA-avtalen om flere funksjonshemmede i jobb.

Rehabilitering og utfordringer

De siste månedene har vi mottatt mange bekymringer rundt rehabiliteringssituasjonen for våre grupper. Institusjoner har mista avtaler og mange har mista sitt rehabiliteringstilbud. Dette rammer medlemmer i mange av FFOs organisasjoner.

Det var i mai at regjeringa ga de regionale foretaka et oppdrag som har fått konsekvenser. Beskjeden var at det skulle foretas en «vurdering av metodebruk for å sikre kunnskapsbasert praksis og redusere overforbruk». Det vil si at departementet mener at det er et overforbruk av spesialisert rehabilitering.

De regionale helseforetakene har svart med å etablere ei ordning for godkjenning av søknader med det resultatet er at svært mange søknader om rehabilitering er blitt avvist. Det betyr at henvisninger fra leger er dermed blitt avvist.

Dette dreier seg om pasienter som har stort behov for rehabilitering for å kunne opprettholde sin funksjon. Eksempler på diagnoser som nå avvises er muskel og skjelettsykdommer, diabetes, KOLS og lungesykdommer, kreft og rehabilitering i senere fase innen hjerte og karsykdommer.

Disse gruppene henvises nå til kommunene for rehabilitering. Som vi vet, er det mange kommuner som ikke har et reelt rehabiliteringstilbud å tilby pasienter som har behov for et tverrfaglig rehabiliteringstilbud.

Der står saka, men FFO jobber nå med denne problematikken. Vi vil ta dette opp både med både posisjon og opposisjon.

Utrulling av «Gode råd»

På forrige kongress ble FFOs strategi for kommunesatsing vedtatt. Et viktig delmål er gode kommunale råd for personer med funksjonsnedsettelse. Det er nå det gjelder. Storparten av kommunene har nå valgt sine råd for den neste fireårsperioden.

FFO har sammen med SAFO og Unge funksjonshemmede utvikla opplæringsopplegget «Gode råd – kunnskap for likestilling. Det har vi fått til takket være støtte fra Stiftelsen DAM.

Opplæringsopplegget er klart, og blir å finne på FFOs nye nettsider. Fylkes-FFO og SAFO-regionene samarbeider om å opplæringen ut til de nye rådene som etter valget nå etableres rundt i hele landet. Se gjerne allerede på nyvalgtheftene og sjekklister som ligger på FFOs hjemmesider.

CRPD

FN-konvensjonen for personer med nedsatt funksjonsevne slutter vi ikke å snakke om før den er inkorporert i menneskerettighetsloven. Det nærmer seg nå tidspunktet for at en ekspertgruppe, som skal se på hvordan CRPD kan inkorporeres i menneskerettighetsloven, skal legge fram sitt forslag. Her er det mye som står på spill.

I dag har vi invitert direktør i EDF til oss. Dette er den europeiske paraplyorganisasjonen som FFO er tilknyttet. Vi håper på å få vite litt om hvordan CRPD håndteres i andre land. Vi vil også få et innlegg fra Likestillingsombudet og vi inviterer deretter til en politisk debatt.

Men aller først ut er regjeringen selv. Vi er så heldige at vi har fått besøk av statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet, Even Aleksander Hagen og han vil holde en åpningshilsen til kongressen. Ønsk ham varmt velkommen.

Åpningshilsen ved Statssekretær i Kultur -og likestillingsdepartementet Even Aleksander Hagen

Takk for invitasjonen til å hilse kongressen på vegne av politisk ledelse i Kultur- og likestillingsdepartementet. Jeg er glad for å være her! For å møte dere, og takke for den viktige jobben dere gjør.

Som statssekretær for likestilling er jeg opptatt av at alle skal ha den samme muligheten til å delta – på alle samfunnsområder.

Mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha de samme mulighetene som alle andre til å delta i samfunnslivet – på like vilkår, uten diskriminerende barrierer. Det er en selvfølge, men vi vet òg at mange hindres fra full deltakelse.

Da trenger samfunnet noen som engasjerer seg og hever stemmen der likestillinga ikke har kommet langt nok. Her gjør dere en viktig jobb!

Dere er ekspertene på hva som ikke er godt nok og hvor utfordringene til enhver tid er størst, og vi trenger derfor deres innspill. Dere gjør politikken vår bedre med deres kunnskap og erfaringer. Dere dytter oss framover.

Nylig møtte ledelsen i FFO statsråd Lubna Jaffery til et hilsemøte i departementet. I møtet fikk vi i politisk ledelse mange tydelige signaler på hvor det trenges mer jobbing: Dere nevnte både hvorfor dere mener at CRPD må inkorporeres i menneskerettighetsloven, og dere beskriver utfordringer knyttet til muligheter for deltakelse på lik linje.

Jeg hører dere. Det er en menneskerett å kunne delta i samfunnet.

Og vi vet at dette ikke er en selvfølge for alle. Det er en utfordring at mange personer med funksjonsnedsettelse blir møtt med fordommer og manglende forventninger. Det er fremdeles for lite kunnskap om rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse der ute.

Dette fører blant annet til at mange ikke får ikke utnyttet sitt fulle potensiale – og at de ikke får tilgang til viktige samfunnsarenaer. Og ikke minst – samfunnet går glipp av viktige ressurser.

Det er ikke bra for den enkelte, og det er heller ikke god samfunnsøkonomi.

Akkurat derfor er det så viktig at dere er på. Som sier fra når tilgjengeligheta er for dårlig, og kommer med tips for hvordan ting kan bli bedre.

Nå er det 10 år siden Norge ratifiserte FN-konvensjonen om rettighetene for personer med funksjonsnedsettelse, CRPD.

Inkorporering av CRPD har vært – og er en av deres største kampsaker. Et viktig tema som skal diskuteres seinere i dag også har jeg forstått.

Her har vi i regjeringen har allerede tatt noen grep. En juridisk ekspertgruppe utreder nå hvordan CRPD skal tas inn i lovverket. Altså ikke om – men hvordan. Utredningen skal være ferdig ved årsskiftet. Det ser vi fram til.

Vårt ansvar, regjeringens ansvar, er at vi må se ting i sammenheng. Vi skal arbeide for å bryte diskriminerende strukturer, og meisle ut den framtidige politikken.

Derfor jobber vi hver dag, for et åpent, inkluderende og mangfoldig samfunn, der alle kan delta, der alle har like muligheter.

Uansett hvem de er. Hvor de bor. Hvor tjukk lommebok de har. Uavhengig av funksjonsevne. Det er hovedmålet til regjeringen.

I dette arbeidet er dere viktig, og derfor vil jeg takke for innsatsen!

Fortsett å stå på for like rettigheter, og ikke minst like muligheter.

Lykke til med resten av kongressen! Takk for oppmerksomheten.

Inkorporering av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Innlegg ved Catherine Naughton, direktør i European Disability Forum (EDF).

- Introduction-
 - **What is EDF ?**

Thank you very much for the invitation to address your general assembly. It is my great pleasure to be here, and to discuss the ongoing work you are doing in Norway. I have been familiar with your work for many years, long before joining EDF, when I worked in International Cooperation, I knew of the strength of the Norwegian movement and your international solidarity. Since joining EDF I have often met your colleagues many times and followed your progress with interest.

EDF is the umbrella organisation of representative disability organisations in Europe. Our full members include organisations like FFO, in each member state of the European free trade area. We also have Europe-wide representative organisations as members, Observer members (which are national umbrella organisations from countries on the path to joining the EU), ordinary members- also European, but service providers. In total we have 108 members- many of whom are federations themselves.

Our secretariat is in Brussels, and you can imagine the work we do, because some of it will be like yours.

We influence the EU institutions, which make laws, policies, disperse and monitoring funding and engage with dialogue with citizens. We also work to strengthen our members- through collaboration, training, providing tools and guidance and through cooperation in programmes and subgranting.

The topic of today is intimately linked to all of our work.

- **What EDF does on the CRPD (monitoring as part of framework, advocacy at EU level on disability specific and mainstream laws, human rights reports)**

The CRPD is the basis of all of our advocacy and we are part of the EU's monitoring framework for the CRPD; We also do alternative reports and contribute to the reporting cycle for the EU.

We also work with our members from European countries when they are being reviewed by the CRPD committee. We also support our members in reporting to other HR rights treaty bodies, like the CEDAW. We have material on our website to support DPOs in engaging with the CRPD and CEDAW Committee.

When it comes to our role in the EU's monitoring framework, we work with the other members of the Framework, namely the European Ombudsman, the Fundamental Rights Agency of the EU and the European Parliament, to monitor the implementation of the CRPD and to have joint request on specific topics – the main one was on the Disability Strategy. We monitor the implementation of the CRPD by analysing EU's proposal of laws and policies and by identifying gaps and violations in CRPD implementation. One of our yearly activities, as EDF, is to issue a Human Rights

Report on a specific topic / article of the CRPD. We look at how it is implemented across Europe and by the EU- our latest report is on employment, and the one before on political participation.

- **Content part 1:**
 - **Progress at EU level**

Many of you will know that the EU is the only regional organisation to have signed and concluded the CRPD.

This provides us with a basis for our work. It has not provided us with assurance that the CRPD is mainstreamed in every legal text and policy it should be included in, but gives us a basis for advocacy.

Every year we can count successes, and failures.

Successes include the European Disability Rights Strategy till 2030 – which needs to be evaluated and new activities proposed- , the publication of the European Disability Card in September this year, the adoption of the Accessibility Act in 2019, better mainstreaming of disability rights and the CRPD in several EU policies and EU laws, for example the Gender Equality Strategy, the Pay Transparency Directive, the Digital Market and Digital Service Acts, the Audio-Visual Media Services Directive, the Regulation on cross-border judicial cooperation and access to justice, etc.

Gaps at the EU level

Failures include the omission of accessibility requirements in the xx or the EUs refusing to revise passengers rights to address the gaps which result in travellers with disabilities being refused boarding or not having proper financial coverage for the assistive technology,, such as a wheelchair, being damaged while travelling.

We also saw some proposals of law being against the CRPD – a recent example of this is the proposed Regulation on protection of adults (based on the 2000 Hague Convention on protection of adults) which refers to placement in institutions and to substituted decision making regimes such as guardianship – and are in violation of the CRPD.

The EU does not have full competence in all fields, wo when the European Commission published a proposal for a law, it then needs to negotiate with the European Parliament and the European Council on every element of it.

Sometimes, the law is not adopted because of blockages- the best, and worse example of this is the Equal treatment directive , published in 2008, which would provide persons with disabilities for protection against discrimination in all fields. Right now, persons with disabilities are protected in the field of employment and vocational training, but not in other fields. On the other hand, this horizontal protection is in place for discrimination on the basis of gender, and on the basis of race and ethnicity. This means, other grounds, which are found in the EU treaties- age, sexual orientation, and disability are not covered beyond employment.

Every year, EDF is publishing a human rights report, covering various elements and aspects of the CRPD.

These human rights reports cover a topic- such as employment- and assess the situation at the EU level, and in EU member states.

We pick topics which are the highest on our agenda to influence, and our members use these reports for their own advocacy. The reports are frequently used also by policy makers to have an overview of the situation. The report we are currently working on will deal with Articles 12 and 14 of the CRPD; I know this is especially important to you in Norway- as like many governments in Europe, there are reservations placed by your government on this, in its ratification.

Our other human rights report have covered poverty and social exclusion, employment, political participation, non-discrimination.

Through these reports we see that fundamental changes for persons with disabilities , which impact free choice and independence, are in many case, lacking.

Content Part 3

Inclusion in national law- principles

In Norway you are now transposing the CRPD into your national legal order. This has not been done effectively at the EU level, nor in many European Countries.

Since the CEDAW, and the CRC have been placed within the human rights framework of Norway, I would expect that the CRPD will also be included in the human rights framework.

This is only logical.

The CRPD is not inventing new rights, but clarifying what states must put in place to ensure person with disabilities can access their rights on an equal basis with everyone else.

Consider a child with disability in school, who may be denied access to full participation like all children. The discrimination this child faces on the basis of their disability, should be prevented by ensuring the human rights framework for children, - the CRPD- is complimented and strengthened by the CRPD.

There is not one single way to transpose the CRPD into national law- so you will see different countries adopting different acts- in some countries the CRPD needs to be formally transposed, while in order it is more directly invocable by people. What is important, is that measures to implement the CRPD fit with your legal order and offer the highest degree of protection of the rights of persons with disabilities. it should also allow people with disabilities to claim their rights directly in court, when they are not respected.

The CRPD Committee provided some guidance on transposition of the Convention, for example in its [handbook for parliamentarians](#). It is important

that Norway and the groups working on transposition are aware of this handbook. For example, it notes that:

- There should be a comprehensive and unequivocal legal statement of the rights of persons with disabilities, and detailed legislation to make those guarantees real in practice. It is critically important that the recognition and protection of the rights of persons with disabilities be enshrined in the supreme law of the country, that is, in the national constitution or in basic laws.
- Further, parliament may incorporate the entire Convention into domestic law. In this case, it might be useful to include in the relevant law a clear indication that the provisions of the Convention are self-executing, that is, that they are intended to be directly enforceable before domestic courts and tribunals.
- In addition, it will not always be possible or appropriate for the legislature to set out in detail the rules and standards required to ensure equal enjoyment of specific rights by persons with disabilities. The State might have to adopt policy and regulatory initiatives, in addition to legislation, to comply with the many provisions requiring “appropriate measures” to be taken in areas such as physical accessibility to buildings and transport systems or information and communications technologies. While parliaments might not be enacting these detailed regulations, it might be appropriate to adopt legislation that allows for standards to be set in these areas and to request that those standards be presented to the legislature for information and/or approval.

Examples of constitutional guarantees of the rights of persons with disabilities:

- Article 3 of the Basic Law of the *Federal Republic of Germany* states that all persons shall be equal before the law and that **no person shall be disfavoured because of disability**.
- Section 15 of the 1982 *Canadian* Charter of Fundamental Rights and Freedoms provides: “Every individual is equal before and under the law and has the right to the equal protection and equal benefit of the law without discrimination and, in particular, without discrimination based on race, national or ethnic origin, colour, religion, sex, age or **mental or physical disability**.”

Issue of declaration and reservation on articles 12-14

One big issue comes when a country issues a declaration or reservation on articles of the CRPD. I am aware this is the case in Norway regarding articles 12 and 14 – which use it as a basis to continue to have deprivation of legal capacity and involuntary treatment and placement allowed. It is not only the case for Norway but also for other countries such as the Netherlands, Poland, Ireland, Estonia or Uzbekistan. Some States do not have such a reservation, but their government explains during the country review by the CRPD committee that they have a different understanding of the Convention, than the Committee has. For example, we heard this from Austria in the August session. What is fundamental is for countries to remove their declaration/reservation and to push them to truly align with the CRPD. We see that changes happen in other countries and regions of the world, and so sometimes it can be helpful to compare your country with others.

For example, Ireland has a declaration and reservation on article 12 – but has still recently changed its legislation to remove substituted decision making and replace it with measures for supported decision making more in line with the CRPD.

The preliminary findings in our Human Rights Report on articles 12 and 14 of the CRPD to be published next year reveal that:

- At least 8 EU Member States have abolished guardianship, or the full deprivation of legal capacity of a person with a disability with all decisions taken by another person: Austria, Czechia, Germany, Ireland, Latvia, Portugal, Spain, and Sweden.
- 13 EU Member States have supported decision-making enshrined in law: Austria, Belgium, Czechia, France, Germany, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Portugal, Spain, and Sweden
- Despite efforts, for now none of the legal and policy reforms fully comply with the CRPD as some exceptions still exists to deprive persons with disabilities in some areas of their life or for some limited actions. However, some countries in other regions in the world have been more successful. Colombia, Costa Rica, Peru and Mexico have abolished guardianship and other forms of substitute decision-making entirely and guarantee the right to supported decision-making for adults with disabilities.

Regarding involuntary treatment and placement, you can also show to Norway works done at international and regional level. For example, the CRPD and WHO have been extremely clear about the obligations of State to prevent and ban coercion. As part of its QualityRights initiative, the World Health Organization (WHO) provides extensive guidance and training on legal capacity and supported decision-making. In addition, we manage to see a change of mindset at the level of the Council of Europe. Some years ago they were focusing on the draft additional protocol to the Oviedo Convention which was legitimating coercion – this work has been suspended for now – and instead they are working on recommendations on the respect of autonomy in mental healthcare, which is a much better development.

Conclusions:

Showing leadership

I know that you are campaigning in many fields for equality and inclusion. I know that gaps exist in the provision of person centred services, and that many Norwegians still face restrictions to their legal capacity, to their autonomy (for example, by not have person centred personal assistance).

I hope that through the inclusion of the CRPD into your national human rights law, Norway will show leadership in Europe, but being unambiguous in committing to every child and adult with disabilities, of all ages, and in every part of your country, will be fully able to exercise their human rights.

K23-001.01A Godkjenning av beslutningsmyndighet

Innstilling: FFOs kongress er beslutningsdyktig

Redegjørelse: I FFOs vedtekter § 4 FFOs beslutningsregler heter det:

1. **Beslutningsdyktighet**

FFOs kongress og representantskap er beslutningsdyktige når de tilstedeværende medlemsorganisasjoner representerer mer enn halvparten av det totale antall stemmer i FFO.

2. **Stemmerett**

a) I FFOs kongress og FFOs representantskap har bare medlemsorganisasjonene stemmerett.

b) Ingen kan møte med fullmakter fra andre organisasjoner

c) Et hovedstyremedlem kan ikke være representant for egen organisasjon i FFOs kongress og FFOs representantskap.

3. **Beregning av stemmetall**

a) Medlemsorganisasjonens stemmer i FFOs kongress og representantskapet fastsettes ut fra medlemstall for organisasjonene nasjonalt:

<i>Stemmegruppe 1:</i>	<i>0-999 medlemmer</i>	<i>1 stemme</i>
<i>Stemmegruppe 2:</i>	<i>1.000-2.499 medlemmer</i>	<i>2 stemmer</i>
<i>Stemmegruppe 3:</i>	<i>2.500-4.999 medlemmer</i>	<i>3 stemmer</i>
<i>Stemmegruppe 4:</i>	<i>5.000-9.999 medlemmer</i>	<i>5 stemmer</i>
<i>Stemmegruppe 5:</i>	<i>10.000-19.999 medlemmer</i>	<i>7 stemmer</i>
<i>Stemmegruppe 6:</i>	<i>20.000 -</i>	<i>9 stemmer</i>

b) Medlemsorganisasjonenes stemmer avgis enhetlig. Splitting av stemmer er ikke tillatt.

4. **Vedtak**

4.1. **FFOs kongress og representantskap**

- a) Vedtak er gyldig når forslaget har fått tilslutning fra mer enn halvparten av de tilstedeværende stemmene.
- b) Vedtak om opphevelse av medlemskap for en medlemsorganisasjon er gyldig når 2/3 av de tilstedeværende stemmene i FFOs representantskap støtter forslaget.
- c) Vedtak om vedtektsendringer er gyldig når 2/3 av de tilstedeværende stemmene i FFOs kongress støtter forslaget.
- d) Vedtak om oppløsning er gyldig når 3/4 av FFOs totale antall medlemsorganisasjoner i FFOs kongress har stemt for det.

- e) Vedtak i FFO kan ikke binde den enkelte medlemsorganisasjons handlefrihet.

Det er 87 medlemsorganisasjoner med totalt 209 stemmer i FFO, og FFOs kongress og representantskap er beslutningsdyktig dersom organisasjoner som utgjør mer enn 105 stemmer eller med er til stede. Liste over stemmefordeling ligger ved.

Ajourført liste over deltakerne legges fram møtet.

Ordskifte: Leder i FFO Eva Buschmann foretok navneopprop.

Vedtak: Totalt 128 stemmer til stede. FFOs kongress er beslutningsdyktig - første dag.
Totalt 124 stemmer til stede. FFOs kongress er beslutningsdyktig – andre dag.

Etter behandling av søknad om medlemskap i FFO ble Melanomforeningen og Sarkomer tatt opp som medlemsorganisasjoner. Norsk Osteoporoseforbund melder seg ut av FFO og innfusjoneres i Norsk Revmatikerforbund. Dette gir likt antall stemmer totalt i FFO.

K23-002.01A Godkjenning av innkalling

Innstilling: Innkalling til FFOs kongress godkjennes.

Redegjørelse: I vedtektenes §5A, pkt 3 står det:
FFOs kongress holdes hvert annet år innen utgangen av november måned.
Hovedstyret innkaller FFOs kongress med minst seks (6) måneders skriftlig varsel.
Med innkallingen skal følge foreløpig saksliste med melding om forslagsfrister.

Medlemsorganisasjoner og fylkes-FFO som ønsker saker behandlet på kongressen, må sende sakene til hovedstyret minst fire (4) måneder før kongressen. Endelig saksliste og sakspapirer skal sendes medlemsorganisasjonene og fylkes-FFO minst to (2) måneder før kongressen.

I vedtektenes §8A, pkt 3 står det:
Hovedstyret innkaller FFOs representantskap én gang pr. år med to (2) måneders skriftlig varsel. Saksliste skal følge innkallingen. Saker som ikke står på sakslisten, kan ikke behandles dersom mer enn halvparten av de tilstedeværende medlemsorganisasjonene motsetter seg dette. FFOs representantskap skal innkalles når minst 1/3 av organisasjonene krever det.

Det ble varslet om FFOs kongress i brev 8. mai 2023. Det ble samtidig orientert om at fristen for å sende inn saker var 18. juli.
Endelig saksliste og sakspapirer til kongressen ble sendt ut 18. september sammen med invitasjon og saksliste til FFOs representantskap.

Ordskifte: FFOs leder Eva Buschmann redegjorde for saken.

Vedtak Som innstilt

SK23-003.01A Godkjenning av saksliste

Innstilling: Saksliste for FFOs kongress godkjennes.

Redegjørelse: Forslag til saksliste for FFOs kongress

- K23-001 Godkjenning av beslutningsdyktighet
- K23-002 Godkjenning av innkallingen
- K23-003 Godkjenning av sakslisten
- K23-004 Valg av møtefunksjonærer
- K23-005 FFOs vedtekter
- K23-006 FFOs fylkesstruktur
- K23-007 FFOs program
- K23-008 Ny strategisk plan for FFO for årene 2024 - 2029
- K23-009 Saker fra medlemsorganisasjonene, hovedstyret og fylkes-FFO
- K23-010 Medlemskontingent for årene 2024-2025
- K23-011 Valg
 - a) Valg av hovedstyre
 - Leder
 - 1. og 2. nestleder
 - 9 styremedlemmer
 - b) Valg av revisor
 - c) Valg av valgkomité
 - Leder
 - 4 medlemmer

Ordskifte: FFOs leder Eva Buschmann redegjorde for saken

Vedtak: Som innstilt

K23-004.01A Valg av møtefunksjonærer

Innstilling: Møtefunksjonærer velges i tråd med forslag

Redegjørelse: Forslag til møtefunksjonærer

1. Møtedirigent
Forslag: Knut Magne Ellingsen
Bisitter: Pål F. Heffer, FFOs sekretariat
2. Møtesekretærer
Forslag:
Kari Frøseth Johansen, FFOs sekretariat
Cato Lie, FFOs sekretariat
3. Tellekorps

Forslag: SmartVote

4. Protokollunderskrivere
Forslag:
Anna Cecilie Jentoft, Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse -
Olav Osland, Norges ME-forening
5. Redaksjonskomité program
Forslag:
Helene Thon, FFOs hovedstyre
Roy Aleksander Farstad, NORILCO
Annette Drangsholt, Autismeforeningen
Terje Olsen, Landsforeningen for Huntington sykdom

Sekretærer:

Berit Therese Larsen, FFOs sekretariat
Robyn Grøndahl, FFOs sekretariat

6. Redaksjonskomité vedtekter
Forslag:
Harald Kvame Hansen, FFOs hovedstyre
Björg Kampestuen-Berntzen, Hørselshemmedes Landsforbund
Rolf J. Ledal, Hjernesvulstforeningen
Else-Berit Helle, FFO Vestland

Sekretærer:

Hanne Witsø, FFOs sekretariat
Åsta Tale Strand, FFOs sekretariat

Ordskipte: FFOs leder Eva Buschmann redegjorde for saken.

Vedtak: Terje Olsen, Landsforeningen for Huntingtons sykdom utgår i redaksjonskomiteen for program. Forslaget til møtesekretærer er endret etter utsendt sakspapir. Ellers som innstilt

K23-005.01A FFOs vedtekter

Innstilling: Nye vedtekter i FFO vedtas som foreslått

Redegjørelse: FFOs arbeid med vedtektene etter siste kongress har handlet om to forhold:

- Kartlegging og vurdering rundt etablering av kontrollkomité
- Gjennomgang av dagens vedtekter, innhold og struktur

a) Om kontrollkomité i FFO

Det er fremmet forslag om kontrollkomité på to påfølgende kongresser. Forslagene fikk ikke tilslutning. Signalene fra mindretallet på forrige kongress gjorde det viktig å se nærmere på hva en kontrollkomité kan innebære for FFO. Hovedstyret vurderte at det ville være klokt å utrede rammene for en eventuell kontrollkomité selv om dette ikke var et oppdrag fra kongressen.

I diskusjonen på FFOs kongress 2021 var synspunktene på hvilken rolle og funksjon en kontrollkomité kan ha noe sprikende. Det ble derfor våren 2022 gjennomført en kartlegging i FFOs organisasjoner rundt kontrollkomité. Ca 1/3 av FFOs medlemsorganisasjoner svarte på undersøkelsen og av disse var det litt over halvparten som i dag har kontrollkomité. Det var stor ulikhet om hvilket mandat og hvilken plass i organisasjonen en kontrollkomité har, og det var ulike erfaringer og synspunkter rundt å ha en slik komité. Det kom ikke fram noe entydig bilde av en kontrollkomité sin funksjon i en organisasjon.

Kartlegging av organisasjonene ga mye informasjon. Samtidig ble det vurdert som enda mer interessant og nyttig å ha samtaler med andre paraplyorganisasjoner. Det ble derfor gjennomført møter med paraplyer, både med og uten kontrollkomité. Utredningen som er foretatt bekreftet synspunkter hovedstyret tidligere har hatt rundt kontrollkomité i FFO og det kom ikke fram tunge argument for å etablere et slikt nytt organ. Hovedstyret har derfor valgt å ikke legge fram en sak for kongressen om å etablere av kontrollkomité.

b) Forslag til endringer av FFOs vedtekter

Det foreslås både store og små endringer i FFOs vedtekter. Disse kan grupperes slik:

1. Representantskapet i FFO utgår
2. Fylkesstrukturen gjøres mer fleksibel
3. Mindre endringer og språklige presiseringer
4. Omstrukturering – endring i rekkefølgen av paragrafene

Mer om de ulike punktene:

1. Representantskapet i FFO

Det har over tid vært en diskusjon i FFO om representantskapets rolle som et formelt organ, og om de oppgavene som ligger til representantskapsmøtet kan flyttes til andre organ. En gjennomgang viser at dette kan forsvares. Derfor foreslår hovedstyret at FFOs representantskap utgår og at andre organ blir gitt/overtar beslutningsmyndighet på denne måten:

- a) Medlemskap i FFO: Denne beslutninga legges til hovedstyret. Beslutninga omhandler både å ta opp medlemmer og behandle bortfall av medlemskap.
- b) Budsjett: Kongressen vedtar rammebudsjett for en toårsperiode. Hovedstyret vedtar det årlige budsjettet.
- c) Årsrapport og årsregnskap legges fram for kongressen for endelig godkjenning for en toårsperiode. Da er disse godkjent i hovedstyret på ordinært vis først.
- d) Der representantskapet i gjeldende vedtekter har vært ankeinstans, overtar kongressen denne funksjonen. Dette gjelder anke i forbindelse med bortfall av medlemskap og utelukkelse av tillitsverv i FFO.

Forslaget om å ta bort representantskapet i FFO gjør FFO nasjonalt og FFO i fylker og kommuner mer lik på beslutningssida. Ved forrige vedtektsrevidering (kongressen november 2021) ble ledermøtet i fylker og kommuner tatt bort som et beslutningsorgan. Kongressen nasjonalt og årsmøtet i fylker og kommuner blir eneste beslutningsarena for organisasjonene, mens ledermøtene/konferansene blir en interessepolitisk og organisatorisk møteplass.

Dersom det er behov for å ta beslutninger innenfor en kongress- og årsmøteperiode vil ekstraordinær kongress og ekstraordinært årsmøte imøtekomme dette behovet.

2. Fylkesstruktur i FFO

FFOs gjeldende vedtekter er formulert slik at FFO følger den vedtatte politiske struktur. Ved regionreformen ble det derfor gjennomført sammenslåinger av fylkesnivået i FFO. Ved siste endring av den politiske vedtatte fylkesstrukturen ser hovedstyret at det er behov for å gjøre vedtektene mer fleksible.

Det er derfor formulert et endringsforslag i § 3, FFOs struktur, der det åpnes for en større fleksibilitet enn dagens vedtekter har. Som ny formulering foreslås: «FFO består av tre nivåer: nasjonalt, fylkesnivå og kommunenivå. Fylkeslag i FFO består av ett eller flere fylker etter beslutning i FFOs kongress. Kommune-FFO finnes der det er organisasjonsmessig grunnlag for det.»

Det betyr at FFOs fylkesstruktur ikke lenger bindes opp til den offisielle politiske fylkesstrukturen. Derimot åpnes det ikke for at offisielle fylker deles. Når det eksempelvis gjelder Viken kan alt fra ett til tre fylker utgjøre et fylkeslag i FFO.

Det legges videre opp til at det er FFOs kongress som med eget vedtak tar stilling til FFOs fylkesstruktur. Det vises ellers til egen sak om dette.

3. Mindre endringer og språklige presiseringer

- Ny grafisk design i FFO har også bidratt til å endre skrivemåte på FFO der «fellesorganisasjon» nå skrives med liten f, i tråd med norsk offisiell språknorm. Dette foreslås endret gjennomgående i vedtektene.
- § 1, pkt 3, FFOs virksomhetside, er utvidet med et pkt som beskriver FFOs ansvar knyttet til brukermedvirkning: «FFO skal være en aktiv aktør både på system- og tjenestenivå innenfor brukermedvirkning. FFO skal bidra til å skape gode prosesser rundt rekruttering, opplæring og oppfølging av brukermedvirkere.» Forslaget representerer ingen endring, men er en synliggjøring av et område som FFO jobber med og som har vært en viktig del av FFOs strategi.
- § 5 i gjeldende vedtekter: Det foreslås en endring i kravet om når FFOs kongress er beslutningsdyktig. Beslutningsdyktighet knyttes i forslaget til at møtet er lovlig innkalt og ikke til hvor mange stemmer som er til stede. Med dagens vedtekter er vi sårbare og det kan være en risiko for at et lovlig innkalt møte ikke kan fatte vedtak. FFOs vedtekter i dag er langt strengere enn for andre organisasjoner det er

naturlig å sammenligne seg med, og med dagens krav til beslutningsdyktighet kan det gis avgjørende makt til organisasjoner som ikke deltar.

- § 5 i gjeldende vedtekter: Årsberetning endres til årsrapport. I begrepet årsberetning ligger det krav og formaliteter FFO ikke er bundet av, og årsrapport blir derfor mer riktig.
- § 5 i gjeldende vedtekter: For fylker og kommuner endres konkretisert arbeidsprogram til handlingsplan. Det er mer enn FFOs program som skal være grunnlaget for fylkes- og kommune-FFOs arbeid. Derfor er handlingsplan et mer dekkende begrep, og denne skal bygge på FFOs samlede styringsdokumenter.
- §12 i gjeldende vedtekter: Under kommune-FFO er det lagt til et punkt der det understrekes at kommune-FFOs arbeid utføres i forståelse med fylkes-FFO. Dette er en konsekvens av at fylkes-FFO i gjeldende vedtekter har et oppfølgingsansvar for kommune-FFO. Der kommune-FFO og fylkes-FFO har et hovedansvarsområde som er sammenfallende, f.eks. brukermedvirkning, har fylkes-FFO et overordna ansvar dersom det skulle være uklarheter.
- § 18 i gjeldende regelverk: Habilitetsregler er endret slik at de nå er formulert etter mønster fra stiftelseslovens habilitetsregler for styremedlemmer og daglig leder (§37). I Det er ingen endringer innholdsmessig.
- §19 i gjeldende vedtekter: Under oppløsning er det lagt til at kommune-FFO selv kan fatte vedtak om nedlegging når et årsmøte er beslutningsdyktig. Dette er tatt inn som en presisering fordi det i gjeldende vedtekter bare vises til at styret i fylkes-FFO etter godkjenning fra FFOs hovedstyre kan oppløse kommune-FFO der det ikke er organisasjonsmessig grunnlag. Disse veiene mot oppløsning/nedlegging utfyller hverandre.

Forslaget til nye vedtekter har også noen mindre språklige endringer som ikke gir innholdsmessig forskjell.

4. Omstrukturering – endring i rekkefølgen av paragrafene

I forslaget er det «ryddet» i rekkefølgen på paragrafene slik at det er mer oversiktlig og at de sentrale bestemmelsene organiseres ved at hvert organ får sin egen paragraf. Dette betyr at FFO nasjonalt og FFO i fylker og kommuner har forskjellige paragrafer når det gjelder kongress/årsmøte, ekstraordinær kongress/ekstraordinært årsmøte, styre og valgkomité. Det ble samlet sett flere paragrafer, men skal gi mer brukervennlige vedtekter.

Her følger vedlagt:

- Matrise som viser dagens vedtekter, forslag til endringer og begrunnelse
- Et utkast til nye vedtekter med bakgrunn i endringsforslagene der også paragrafene er omstrukturert

Ordskifte: FFOs 2. nestleder Harald Kvame Hansen redegjorde for saken.

Følgende tok ordet under første behandling av vedtekter lørdag:
Nr. 36 Marius Aasand Larsen, LSHDB nr. 30 Anna Cecilie Jentoft; Landsforeningen for pårørende i psykisk helse, LPP.
Nr. 2 Mona Lersveen, ADHD Norge, nr. 1 Anders Samnøy, ADHD Norge, nr. 38 Martin Kristoffer Helgeland Rossavik, Mage-tarmforbundet og nr. 51 Olav Osland, Norges ME-forening

Følgende tok ordet andre dag:

FFOs 2. nesteleder Harald M. Kvame Hansen redegjorde for innstillingen fra redaksjonskomiteen for vedtekter
Nr. 51 Olav Osland, Norges ME-forening

Vedtak: Representantskapet avvikles. 95 stemmer for avvikling. 24 stemmer imot nedleggelse av representantskap, 9 stemmer blank.

Forslag 1. Søknad om medlemskap
Forslag fra ADHD Norge:

Forslag 1

Forslagsstiller: Mona Breiding Lersveen, ADHD Norge
§2 pkt. 3 Søknad om medlemskap

Forslag

Endre «vedtatt av FFO representantskap» til «vedtatt av FFOs kongress». Siste setning endres til: «Søknad om medlemskap avgjøres av FFOs kongress etter innstilling fra hovedstyret».

Resten av paragrafen foreslås uendret.

Begrunnelse

Det vil ikke være demokratisk rett at hovedstyret skal ta opp organisasjoner som medlemmer. Da vil ikke øvrige organisasjoner ha en reell mulighet til å protestere eller fremme innsigelser. Dersom det skulle være protester fra noen av organisasjonene ift. en mulig ny organisasjon vil det gå for lang tid før man kan få gjort om dette på kongressen. Det foreslås i stedet at dersom representantskapet utgår at det kun vil være mulig å søke om medlemskap annethvert år på kongressen.

Redaksjonskomiteens vurdering

FFO har en svært grundig prosess når det gjelder å ta opp nye medlemsorganisasjoner i FFO. Vedtektenes §2 regulerer opptak av nye organisasjoner. Det er også et vedlegg til vedtektene som regulerer krav til nye medlemsorganisasjoner – Retningslinjer for medlemskap i FFO. Berørte organisasjoner har gjennom disse bestemmelsene derfor en reell mulighet til å protestere eller fremme innsigelser.

FFO mottar søknader om medlemskap og foretar grundige intervjuer av søkerorganisasjoner. Det tas alltid en kontakt med medlemsorganisasjoner som er på samme felt eller som kan ha sammenfallende interesser. Det har skjedd at søkerorganisasjoner ikke går videre fordi de enten ikke oppfyller krav til medlemskap eller fordi eksisterende medlemsorganisasjoner har innsigelser.

Sekretariatet legger så frem søknad om medlemskap til hovedstyret.

Vi er kjent med at blant andre Frivillighet Norge og Hjernerådet har samme praksis som hovedstyret foreslår. Redaksjonskomiteen mener det er en uforholdsmessig lang tid å vente på å få en søknad om medlemskap behandlet ved at myndigheten legges til FFOs kongress. FFO vil da i tillegg fremstå som en unødvendig lukket organisasjon.

Redaksjonskomiteens forslag til vedtak:

Redaksjonskomiteen foreslår at forslaget fra ADHD Norge avvises.

Redaksjonskomiteens innstilling om å avvise forslaget fra ADHD Norge ble vedtatt mot 37 stemmer.

Hovedstyrets forslag ble vedtatt mot 7 stemmer.

Forslag 2. Beslutningsdyktighet

Forslag fra ADHD Norge:

Forslag 2

Forslagsstiller: Mona Breiding Lersveen, ADHD Norge

§4 A pkt. 1 Beslutningsdyktighet

Forslag

FFOs kongress er beslutningsdyktig når møtet er lovlig innkalt og minst halvparten av organisasjonene er til stede.

FFOs hovedstyre er beslutningsdyktig når minst halvparten av hovedstyrets medlemmer er til stede.

Begrunnelse

Demokratiet i en organisasjon er viktig, og det bør vernes om. ADHD Norge synes det at møtet er lovlig innkalt blir for tynt. Det at det er et økende antall medlemsorganisasjoner skal ikke stå i veien for demokratiske prosesser. Et vedtak fattet av et mindretall vil i realiteten ikke nødvendigvis være representativt for organisasjonen.

Vi mener også at det i utgangspunktet ligger en forpliktelse i å delta på representantskapet og kongressen når man er medlem i FFO. Vi foreslår at det ved beslutningsdyktighet regnes antall organisasjoner og ikke stemmer.

Redaksjonskomiteenes vurdering

Redaksjonskomiteen er enig i at demokratiet i en organisasjon er viktig. Sånn som vedtektene er nå, ligger makten hos de organisasjoner som ikke møter. De setter beslutningsmuligheten og – myndigheten i fare. I de aller fleste organisasjoner er det slik at de som møter, bestemmer. Frivillighet Norge krever bare at møter er lovlig innkalt. De fleste paraplyorganisasjoner og andre det er naturlig å sammenligne seg med krever bare at møtet er lovlig innkalt.

Alle mener at det skal være en forpliktelse til å delta på kongressen. FFOs erfaring gjennom mange år er at **få forfall** kan medføre at FFOs kongress ikke er beslutningsdyktig. Dette setter organisasjonen i en svært vanskelig og sårbar situasjon. I slike tilfeller er det de som **ikke** møter som har avgjørende myndighet i FFO. Dette vil også skape store økonomiske kostnader.

Redaksjonskomiteen erkjenner at ADHD Norges forslag reduserer sårbarheten, men ikke tilstrekkelig til å garantere at kongressen kan gjennomføres som planlagt.

Redaksjonskomiteen støtter derfor hovedstyrets forslag.

Redaksjonskomiteens forslag til vedtak:

Redaksjonskomiteen foreslår at ADHD Norges forslag avvises.

Redaksjonskomiteens innstilling om å avvise forslaget fra ADHD Norge vedtatt mot 24 stemmer.

Hovedstyrets forslag vedtatt mot 17 stemmer

Øvrige forslag enstemmig vedtatt, og samlet forslag til nye vedtekter for FFO er vedtatt.

K23-006.01A FFOs fylkesstruktur

Innstilling: Ny fylkesstruktur i FFO vedtas som beskrevet. Nye fylkeslag må være formelt etablert senest gjennom vedtak på årsmøtene i fylkes-FFO i 2025.

Redegjørelse: FFOs gjeldende vedtekter tar utgangspunkt i at FFOs fylkeslag følger den politiske strukturen. Etter regionreformen for noen år siden var det en omfattende sammenslåingsprosess i FFO. Sammenslåingene vurderes stort sett til å ha vært vellykket til tross for to år med pandemi.

FFOs fylkesstruktur har vært diskutert i flere omganger etter reverseringsvedtakene som ble gjort i regjeringen i 2022. Der ble det klart at Troms og Finnmark, Vestfold og Telemark samt Viken fikk anledning til å splitte opp i tråd med tidligere fylkesinndeling.

Etter at det ble besluttet oppsplitting av de politiske fylkene har FFO hatt en prosess på hvordan vi forholder oss til den nye situasjonen. Ifølge gjeldende vedtekter skal FFO splitte opp som følge av endringer i den politiske strukturen. Dette har derfor vært en sak i hovedstyrets vedtektsdiskusjoner. Det er til behandling på kongressen foreslått vedtektsendringer som åpner for større fleksibilitet. Ny formulering i § 3, FFOs struktur ser slik ut:

«FFO består av tre nivåer: nasjonalt, fylkesnivå og kommunenivå. Fylkeslag i FFO består av ett eller flere fylker etter beslutning i FFOs kongress. Kommune-FFO finnes der det er organisasjonsmessig grunnlag for det»

Innstillingen til ny fylkesstruktur forutsetter at kongressen slutter seg til hovedstyrets forslag om vedtektsendring. Forslaget innebærer at det er mulig å beholde fylkesinndelingen slik den er nå, men at det også er mulig å velge å splitte opp i tråd med politisk struktur. Forutsetningen er at det ikke etableres lag som igjen går på tvers av politisk inndeling. Eksempelvis kan FFO Viken bli alt fra ett til tre fylkeslag. Ved eventuell deling i to blir det to politiske fylker som utgjør ett fylkeslag i FFO.

I prosessen har det vært møter med både ansatte og styremedlemmer i de fylkeslagene det gjelder.

- Fra FFO Vestfold og Telemark har det vært et tydelig ønske om å fortsette som ett fylkeslag. Bakgrunnen for dette er at fylkeslaget fungerer svært bra slik det er nå. Det tidligere FFO Vestfold hadde ligget nede en stund før sammenslåingen. I det nye fylkeslaget er det skapt et godt samarbeid.
- FFO Troms og Finnmark ønsker splitting. Styret i fylkeslaget har imidlertid sagt at de ser for seg en løsning med ett kontor og én ansatt på deling.

Bakgrunnen for dette er økonomi. De fremhever at de skal fortsette et godt samarbeid og ha mange felles aktiviteter.

- Styret i FFO Viken har vedtatt at de går for oppsplitting i tre fylkeslag. Men det er mye rundt oppsplittingen av Viken fylke som ennå ikke er landet.

FFOs sekretariat har også gjennomført et møte med de største medlemsorganisasjonene, de som er mest representert i fylkes-FFOs styrer. Organisasjonene selv tar ulike valg når det gjelder struktur. Noen gjennomførte aldri sammenslåing etter regionreformen, noen har vedtatt oppsplitting, mens andre organisasjoner har en fylkesstruktur bygd på helt andre geografiske nedslagsfelt. Tilbakemeldingen fra organisasjonene var at FFO må finne den strukturen som gjør FFO i fylkene best i stand til utføre sitt oppdrag. Da handler dette om ressurser, og ressurser er både folk og penger.

I hovedstyrets vedtektsforslag er det forutsatt at kongressen fatter et eksplisitt vedtak om hvordan FFOs fylkesstruktur skal se ut. Det må tas hensyn til lokale ønsker, men det har også vært viktig å ha en grundig diskusjon om hva som tjener FFO best og hva som er mest bærekraftig.

Om ressursituasjonen i fylkene

FFO nasjonalt har ikke et fullstendig bilde av hvordan den økonomiske situasjonen i fylkene vil bli etter oppsplitting. Det har heller ikke fylkes-FFO. Finansieringen i dag er forskjellig. De fleste fylkeslagene har tilskudd fra både helseregioner og fylkeskommuner. Hvordan tilskuddene fra de nye fylkene vil se ut er fremdeles uklart. Når det gjelder helseregionene så er praksis for tildeling ulik rundt om. I Helse Nord er det en beslutning om at det gis et fast tilskudd til fylkeslag med eget organisasjonsnummer. Ved en oppsplitting vil FFO Troms og FFO Finnmark få hvert sitt tilskudd. Andre helseforetak følger ikke samme prinsipp.

Tilskuddssituasjonen er viktig, men det er også helt nødvendig å ta med i vurderingen hvilke andre ressurser som er tilgjengelige. Tilskuddene er avgjørende for å ha ansatte i fylkeslagene, men i et fylkeslag må det også være god tilgang på tillitsvalgte. Både oppsplitting og drifting av nye juridiske enheter vil kreve ressurser. Det har derfor vært mange avveininger for å lande på hva som vil være best for FFO for å kunne utføre vårt oppdrag.

Med bakgrunn i vurderingene som er gjort foreslår hovedstyret at FFOs fylkesstruktur blir slik:

FFO Finnmark

FFO Troms

FFO Nordland

FFO Trøndelag

FFO Møre og Romsdal

FFO Vestland

FFO Rogaland

FFO Agder

FFO Vestfold og Telemark

FFO Oslo

FFO Innlandet

FFO Buskerud
FFO Akershus
FFO Østfold

Hovedstyret forutsetter at nye fylkeslag er etablert senest innen vedtektenes frist for å avholde årsmøter i 2025. FFO nasjonalt vil følge prosessen tett. Det er egenkapital som skal fordeles og styrene i de fylkes-FFOene som splittes må sørge for at alle nye fylkes-FFO har forutsetninger for å lykkes ved oppstart. Viser det seg i løpet av prosessen at det for eksempel ikke er en bærekraftig løsning å dele FFO Viken i tre fylkeslag vil det bli en sak for FFOs kongress i 2025.

Ordskifte: Møtedirigert Knut Magne Ellingsen redegjorde for saken.

Vedtak: Vedtatt som innstilt

K23-007.01A FFOs program 2024-2025

Innstilling: Kongressen godkjenner hovedstyrets forslag til program for perioden 2024-2025

Redegjørelse: FFOs program har som mål å synliggjøre FFOs verdigrunnlag og hvilke krav og forventninger vi har til samfunnsutviklingen i kongressperioden.

Programmet er sett i sammenheng med at det på flere arbeidsområder er utarbeidet konkrete anbefalinger som tydeliggjør og operasjonaliserer FFOs politikk på viktige arbeidsområder. Disse er tilgjengelige på FFOs nettside, slik at hele organisasjonen kan bli kjent med og bruke dem. Da kan vi sette felles trykk på sakene og få større gjennomslag i det politiske arbeidet både på nasjonalt nivå og i fylkene. Dette må også ses sammen med materiellet som er utviklet for veiledning og opplæring av nye kommunale råd fra 2024, «Gode råd».

FFOs hovedstyre legger frem for kongressen et forslag til program som skal være en samlende politisk plattform for organisasjonene som står tilsluttet FFO og omtaler overordnede og særlig viktige arbeidsområder i kommende periode.

Programmet er ikke mye endret siden det som ble vedtatt på forrige Kongress for to år siden. Det har fortsatt et livsløpsperspektiv. Livet leves ikke i sektorer, men helhetlig fra vugge til grav. Det er slik vi ønsker at politikken på vårt område skal være, og da bør programmet reflektere det.

Programmet vi legger frem for kongressen er omfattende. Som paraplyorganisasjon må FFO jobbe bredt, og det er en avveining hvor innsatsen skal settes inn. Selv om FFOs hovedstyre, organisasjoner, sekretariat og lokallag samler all vår kraft for å jobbe for rettighetene og livssituasjonen til mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom er det ikke mulig å rekke over alt.

Det er Hovedstyrets forslag at FFOs nye strategi 2024-2029, som skal vedtas av Kongressen, skal sette rammene for hvordan vi skal jobbe med å gjennomføre programmet. Strategien har som mål at FFO skal bli mer synlig og tydelig. Vi skal eie noen saker, og det krever prioritering.

Sakene som løftes frem særskilt skal hentes fra FFOs program. Hvilke de er besluttet av FFOs hovedstyre, og sammen med sekretariatet skal det utarbeides årlige handlingsplaner for oppfølging nasjonalt og lokalt som beskriver hvordan dette skal gjennomføres.

FFO er dannet for å være en spydspiss for politisk påvirkning på vegne av medlemsorganisasjonene. For at vi skal lykkes med målene i strategien, og få mer kraft, er vi avhengige av engasjerte og aktive medlemsorganisasjoner. Når program og strategi er vedtatt, er det vårt ønske at medlemsorganisasjonene står sammen med oss, og slutter opp om oppfølgingen og gjennomføringen. Vi representerer landets største og mest diskriminerte minoritet, og de trenger oss.

Nytt forslag til program for FFO følger som vedlegg til denne saken.

Ordskilde: FFOs 1. nestleder Helen Thon redegjorde for saken.

Følgende tok ordet i saken:

Nr. 41 Abdurrehman Khan, Mental Helse Nr. 67 Gard Sørseth, Ryggmargsbrokk og Hydrocephalusforeningen. Nr. 4. Hans Westerheim, Bekherev Norge, Nr.63 Mona Larsen, Norsk Revmatikerforbund, Nr. 70 Oda Gadderud, Turner Syndromforeningen i Norge 30 Anna Cecilie Jentoft, Landsforeningen for pårørende i psykisk helse LPP. Nr. 92. Bjørnar Allgot, FFOs hovedstyre Nr. 38 Martin Kristoffer Helgeland Rossavik, Mage-tarmforbundet. Nr. 62 Ann Kristin Bakke, Norsk Revmatikerforbund, Nr. 75 Melvin Hjorth, FFO Agder. Nr. 19 Linda Aas Berger, Fragilt x-syndrom, Nr 3 Annette Dragsholt, Autismeforeningen i Norge, nr. 14 Dag Einar Liland, Forbundet Tenner og Helse, nr. 42 Catrin Alhaug, Momentum foreningen for amputerte og ortosebrukere

Ordsskifte andre dag:

37 Johny Ferbu, Mage-tarmforbundet
30 Anna Cecilie Jentoft, LPP
36 Marius Aasand Larsen, LSHDB
22 Rolf J Ledal, Hjernesvulstforeningen
70 Oda Gadderud, Turner Syndrom foreningen Norge

Forslag 1 – fra Mental Helse

Forslag: Sammenhengen mellom somatisk og psykisk helse, linje 527.

Gutter og menn topper statistikken over selvmord med over 70% av tilfellene (FHI, 2021). FFO i samarbeid med medlemsorganisasjon i Psykiskhelsefeltet jobber politisk for at Regjeringen nedsetter et ekspertutvalg som gransker de psykiske helsetjeneste og selvmordsproblematikk.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Regjeringen har nedsatt et mannsutvalg som blant annet skal se på selvmordsrisiko blant menn. Utvalget skal levere sin innstilling våren 2024, og de av FFOs medlemsorganisasjoner som ønsker å gi innspill til utvalget bør gi dette raskt. Høringsinnspill kan eventuelt også gis når NOU'en sendes på høring. Saken oversendes FFOs hovedstyre for videre behandling.

Forslag 2 – fra Ryggmargsbrokk- og hydrocephalusforeningen

Forslag: Under Habilitering – setning 456-473 (ny tekst i rødt)

Rehabiliteringstilbudet for mennesker med sjeldne og komplekse tilstander, er et prioritert fokusområde for FFOs arbeide. FFO vil arbeide med dette fokusområde tydelig og målbart.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Intensjonen i forslaget støttes, og foreslår å ta inn følgende tillegg (i rødt):

Linje 471: FFO vil starte debatten om fremtidens habilitering og rehabilitering, og jobbe for en nasjonal plan på feltet med god brukermedvirkning. **Vi vil også løfte frem utfordringer for sjeldne innen habilitering og rehabilitering.**

Forslag 3 – fra Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP)

Forslag: Gjennomgående, eks linje 303, 351, 407.

"Mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom"

"Ungdom med funksjonshemming og kronisk sykdom"

Legge til psykisk sykdom.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Forslaget støttes ikke. Personer med psykisk sykdom er allerede inkludert i definisjonen av mennesker med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom:

«en som på grunn av **varig sykdom**, skade eller lyte eller på grunn av avvik av sosial art er vesentlig hemmet i sin praktiske livsførsel i forhold til det samfunn som omgir ham. Dette kan bl.a. gjelde utdanning og yrke, fysisk eller kulturell aktivitet.»

Forslag 4 – fra Bekhterev Norge

Forslag: Teknologi – linje 542 (ny tekst i rødt)

FFO vil jobbe for at personvernlovgivningen utvikles slik at den sikrer enkeltes rettigheter når teknologien og bruken av denne endrer seg.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Forslaget støttes. Dagens tekst «Personvernet er viktig, men må ikke være til hinder for forskning og utvikling som er viktig for å nå dette målet» erstattes med forslagsstillers tekst:

FFO vil jobbe for at personvernlovgivningen utvikles slik at den sikrer enkeltes rettigheter når teknologien og bruken av denne endrer seg.

Forslag 5 – fra Autismeforeningen

Forslag: Under Bolig – linje 375 (ny tekst i rødt)

Eget hjem.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Forslaget støttes. Dagens overskrift "Bolig" erstattes med forslagsstillers tekst:

Eget hjem

Forslag 6 – fra Autismeforeningen

Forslag: Under Gode helhetlige tjenester– linje 182 (ny tekst i rødt)

Livet leves ikke i sektorer, men helhetlig og i faser – fra unnfangelse, fødsel og barndom over i ungdomslivet, voksenlivet, alderdom og en verdig død.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Forslaget støttes. Dagens tekst "Livet leves ikke i sektorer, men helhetlig og i faser - fra fødsel og barndom over i ungdomslivet, voksenlivet, alderdom og død" erstattes med forslagsstillers tekst: **Livet leves ikke i sektorer, men helhetlig og i faser – fra unnfangelse, fødsel og barndom over i ungdomslivet, voksenlivet, alderdom og en verdig død.**

Forslag 7 – fra Norsk revmatikerforbund

Forslag: Under Arbeid – deltakelse på lik linje med andre – linje 347 (ny tekst i rødt)

Viktig å ha fokus på inkludering i arbeidslivet for å sikre bruk av ressurser som mange har, men ikke får mulighet til å jobbe.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Intensjonen i forslaget støttes, men komitéen mener dette er ivaretatt i beskrivelsene av et inkluderende arbeidsliv i programmet og FFOs politiske notat om arbeid. Vi foreslår likevel å ta inn en ny setning (i rødt) i linje 330:

For å oppnå at flere kommer inn og færre faller ut, **og at alle får tatt i bruk ressursene sine, må politikken knyttes til.**

Forslag 8 – fra Forbundet for Tenner og Helse

Forslag: Under Tannhelse – linje 528

Med bakgrunn i vedtaket fra Kongressen i 2021 om å synliggjøre tannhelse i FFO sitt program fremmer Forbundet Tenner og Helse forslag om å videreføre dette i programmet for 2024-2025 og at FFO bidrar med innspill til tannhelseutvalget.

Redaksjonskomiteens vurdering/innstilling: Forslaget støttes.

Redaksjonelle endringer

Takker for innspill.

Helsevesen står ikke i utkast til program.

Pakkeforløp korrigeres til **pasientforløp** (Linje 426, 488, 490)

FFO vil jobbe for at metodene rundt beslutninger om nye legemidler **og andre behandlingsmetoder** (Linje 534).

Forslag innkommet etter fristen

Bekhterev Norge varslet fra talestolen under behandlingen av sak K23-007 FFOs program 2024-2025 at de savner et avsnitt om fastlegeordningen i programmet. Forslaget deres til tekst kom for sent til at programkomiteen fikk behandlet den, men vår vurdering er at temaet er viktig, og at forslaget til tekst er godt. Programkomiteen foreslår derfor at Kongressen gir sekretariatet fullmakt til å innarbeide dette i programmet.

Forslaget til tekst:

Fastlegeordningen

Fastlegen er inngangen til spesialisthelsetjenesten og habilitering- og rehabiliteringstjenester. Fastlegen er den som har oversikt over hele helsesituasjonen til den enkelte av oss. FFO deler Helsetilsynets bekymring over tilstanden til fastlegeordningen. Helsetilsynet påpeker i 2022 at ordningen har vært under press i lengre tid, og Helsedirektoratet har beskrevet situasjonen som alvorlig. Over 150000 personer står uten fastlege. I tillegg ser Helsetilsynet at kronisk syke, mennesker med ekstra helseutfordringer og eldre er spesielt utsatt for å miste rettmessig behandling når fastlegeordningen ikke fungerer for alle. FFO vil arbeide for at fastlegeordningen styrkes både ved at arbeidsvilkårene for fastlegene bedres, og at den enkelte lege får kompetanseutvikling og bedre tid til oss som brukere.

Redaksjonskomiteen støttet forslaget fra Bekhterev Norge og kongressen ga fullmakt til å legge inn en tekst om fastlegeordningen i programmet.

Vedtatt Redaksjonskomiteens forslag ble enstemmig vedtatt og FFO program er vedtatt med de endringer som er foretatt.

K23-008.01A Ny strategisk plan for FFO 2024-2029

Innstilling: FFOs strategi 2024-2029 vedtas som foreslått

Redegjørelse: Til saken ligger både et grunnlagsdokument og hovedstyrets forslag til strategi for FFO 2024-2029. Grunnlagsdokumentet har en vurdering av FFOs nåværende strategi og en beskrivelse av innsiktsfasen og utviklingsfasen i arbeidet med ny strategi.

Arbeidet med ny strategi for FFO ble påbegynt tidlig i 2022, etter at FFOs kongress forlenget strategisk plan 2018-2022 ut 2023, slik at vi kom i takt med kongressår.

Evaluering av Strategisk plan 2018-2023

Strategisk plan 2018-2023 ble utviklet med bakgrunn i organisatoriske utfordringer. Det var en intern strategi i FFO, som sier noe om **hvordan** vi skal jobbe. Det hadde vært en del uro i noen fylkes-FFO. Samtidig med at planen ble vedtatt, ble også arbeidsgiveransvaret for fylkesansatte overført fra styrene i fylkes-FFO til FFO nasjonalt.

Strategisk plan 2018-2023 har hatt følgende seks strategiske punkter:

1. Politikktutforming og politisk påvirkning
2. Brukermedvirkning
3. Møteplasser – arenaer for samhandling
4. Organisasjon, styring og ledelse
5. Kommunikasjon og medier
6. Kunnskap og service

Strategisk plan 2018-2023 har tjent FFO godt som virksomhetsplan.

Siden 2018 har FFO jobbet systematisk og gjentakende med å skape forståelse i hele organisasjonen om at FFOs mandat først og fremst er å jobbe **interessepolitisk** for likestilling og deltakelse for våre målgrupper: funksjonshemmede, kronisk syke og pårørende. Hovedstyret mener vi har lykket godt med å befeste virksomhetsideen i FFO.

Brukermedvirkning er viktig i FFO. Vi ser på det som politisk påvirkning på systemnivå. Vi har gjennomført et brukermedvirkningsprosjekt, prosjektet «Gode råd» og kongressen har tidligere vedtatt en strategi for kommunesatsing. Vi har tatt noen viktige grep på brukermedvirkningsområdet. Imidlertid er brukermedvirkningsfeltet stort, det forventes at vi er «over alt» (særlig lokalt) og mange av våre representanter har ikke kjennskap til FFOs politikk eller nærhet til FFO.

Hovedstyret mener vi har lykket med å skape **møteplasser** for å diskutere og utvikle politikk og organisasjon. Denne formen for samarbeid må videreføres.

Organisasjon, styring og ledelse var i stor grad utgangspunktet for strategien. Dette er et kontinuerlig arbeid og er innarbeidet som drift. Hovedstyret har også tidligere kongressers støtte når det gjelder å styre oppgavene til ansatte i fylkes-FFO mer og til å måle fylkes-FFO på utvalgte områder.

I 2023 er det blitt et mer målrettet og strategisk kommunikasjonsarbeid i FFO. Vi lanserer ny nettside og har valgt ny logo og grafisk profil. Dette er et stort løft for oss. Kampanjer vi har gjennomført har blitt lagt merke til. Det er utviklet ny kommunikasjonsstrategi som skal støtte opp om FFOs nye strategi.

FFOs rettighetssenter markedsføres og er god **service** for medlemsorganisasjonene og fylkes-FFO. Vi mottar nå driftsmidler til senteret. Vi mener også at vi leverer kvalitativt god **kunnskap** både til medlemsorganisasjoner og ikke minst til myndigheter.

Ny strategi: Hva vil FFO?

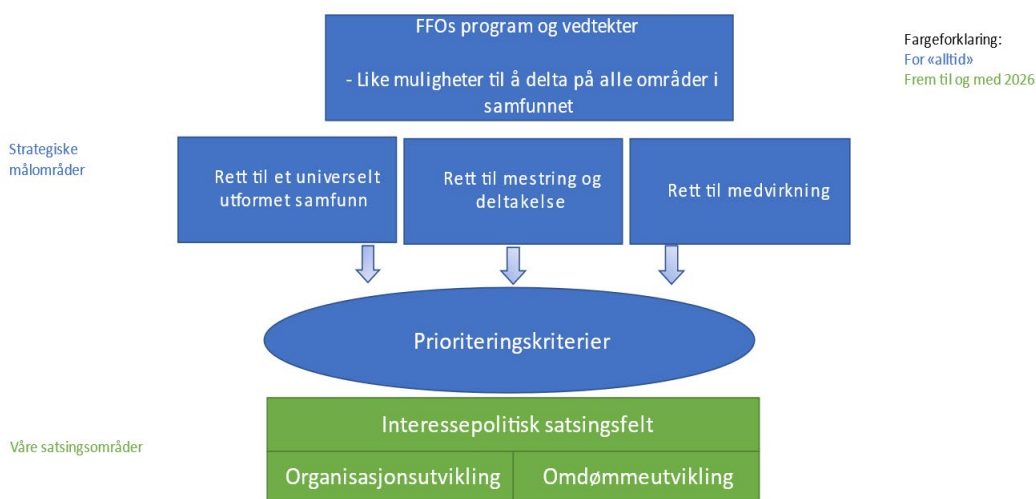
Vår nåværende strategiske plan tok utgangspunkt i organisasjonsmessige utfordringer for å definere hvem vi skulle være og hvordan vi skulle jobbe. Hovedstyret mener at den nye strategiske planen skal ta utgangspunkt i **hva FFO skal oppnå**. Dette gjelder hele FFO, både nasjonalt og lokalt. Med hva mener vi **politiske saker og politiske mål**. For å oppnå interessepolitiske mål er det nødvendig at vi er **synlig, strategisk og tydelig**, at vi er gode på kommunikasjon og at vi adresserer våre saker til medier, politikere og embetsverk som har beslutningskraft. Vi vil skape **endring** til det bedre for funksjonshemmede, kronisk

syke og pårørende både nå og for fremtidige generasjoner. **FFO skal synes for å skape endring.**

Vinteren 2022 gjennomførte Agenda rådgivning en interessentanalyse for FFO. I utgangspunktet var den ment som en pekepinn på hvordan vi ble oppfattet på området arbeid og levekår. Imidlertid oppfattet hovedstyret både resultatene og anbefalingene som så interessante at det ble besluttet at det skulle danne grunnlag for arbeidet med ny strategi. Agenda rådgivning mente at FFO ikke tar posisjonen som den samlede kraften vi har, gitt vår størrelse. FFO oppleves som relativt usynlig i viktige systemsaker. De sa også at bredden av saker går ut over tydelighet. Agenda rådgivning anbefalte FFO til å bli flinkere til å **prioritere**. Slik hovedstyret tolket det betyr det ikke at FFO skal slutte å jobbe med områdene vi har fokus på per dags dato, men at vi med jevne mellomrom må løfte noen saker som aksjonssaker.

Det ble sendt ut en spørreundersøkelse til FFOs medlemsorganisasjoner og fylkes-FFO høsten 2022. Svarene i undersøkelsen representerer mye av innsiktsfasen i arbeidet med utvikling av ny strategi for FFO. Innsiktsfasen ble presentert på representantskapsmøtet i november 2022. Det ble også lagt opp til en diskusjon rundt FFOs prioriteringer. Hovedstyret hadde landet på at FFO skal prioritere aksjonssaker og løfte dem over tid. Imidlertid forventer medlemsorganisasjonene at FFO jobber bredt på flere felt, slik vi «alltid» har gjort. Hovedstyret sa at det ligger i en paraplyorganisasjons natur å jobbe med et bredt saksfelt, og at vi fortsatt skal gjøre det. Selv om FFOs medlemsorganisasjoner naturlig nok er opptatt av «egne» hjertesaker, svarte de også, på spørsmål om hva FFO skulle prioritere mer av fremover, at de ønsket at FFO skulle løfte fellessaker politisk og være synlig i medier. Dette samsvarer med det hovedstyret hadde landet på.

Etter representantskapsmøtet ble det utviklet en modell med strategiske målområder og prioriteringskriterier:

Likestilte og innflytelsesrike! Ny strategi – vurderinger og begrunnelser

Ny strategi skal altså være en strategi for **hva FFO skal gjøre og hva FFO skal oppnå**. Den berører FFOs program i mye større grad enn vår forrige strategi. Det er nå et press på rettighetene til funksjonshemmede, kronisk syke og pårørende. Opparbeidede rettigheter kan ikke tas for gitt og vi vet at våre grupper ofte taper i kampen om ressurser. I dag opplever funksjonshemmede og kronisk syke å ikke være likestilte, å ikke bli medregnet eller å ikke kunne delta. Opplevelsen av å være ekskludert er altfor ofte en realitet. FFO har en særskilt viktig oppgave når det gjelder **å bane vei for endring**.

Hovedstyret har definert tre strategiske målområder

For å virkeliggjøre et samfunn der funksjonshemmede er likestilt og innflytelsesrike vil FFO jobbe **målrettet** mot tre strategiske mål:

1. Et universelt utformet samfunn
2. Alle kan mestre egen funksjonsnedsettelse og få mulighet til å delta
3. Retten til medbestemmelse og medvirkning ivaretas og styrkes, slik at funksjonshemmede og deres representanter gis reelle muligheter til å medvirke på individ-, tjeneste- og systemnivå

FFO skal ha interessepolitisk innflytelse nasjonalt og lokalt. Vi skal ha tettere samarbeid med medlemsorganisasjonene. Vi skal også være en sentral og synlig leverandør av oppdatert kunnskap og innsikt om våre grupper og deres behov.

Hvordan kan FFO skape endring?

1. Synliggjøre barrierer
2. Peke på løsninger og behov
3. Arbeide målrettet mot beslutningstakere nasjonalt og lokalt for å skape endring.

Hva er en FFO-sak? Prioriteringskriterier

1. Saken må oppfylle våre strategiske målområder og sees i sammenheng med FFOs program
2. Vår deltakelse må være essensiell på området
3. FFOs innsats kan skape varig og reell endring for fremtidige generasjoner
4. Vi har de nødvendige ressursene til å kunne skape en forskjell

Hovedstyret har valgt å definere **aksjonssaker** og **beredskapssaker**. En **aksjonssak** har stor betydning for mange og for fremtidige generasjoner. Saken krever også én eller flere politiske beslutninger. Det skal være mulig å innhente eller lage oppdatert kunnskapsgrunnlag på saken. Saken må ha stor aktualitet og engasjere mange, både i FFO og blant medlemsorganisasjonene. Saken forutsetter samarbeid med aktuelle organisasjoner. Saken egner seg også for medieoppmerksomhet og er debattverdig. **Beredskapssaker** støtter også opp om våre strategiske mål. Den krever politisk beslutning, for eksempel en høring eller statsbudsjettet. Saken må være aktuell eller essensiell, og kreve tilgjengelig kunnskap og innsikt. Ikke minst forventer FFOs medlemsorganisasjoner at FFO jobber med den.

Et grunnleggende element i ny strategi er at **FFO må ta regionen**. Det er FFO som må velge våre aksjonssaker og beredskapssaker. Vi må prioritere, målrette og systematisere det politiske lobbyarbeidet. Vi skal også velge våre strategiske allianser og samarbeide målrettet og aktivt med dem. Vi skal kommunisere strategisk, tydelig og målrettet.

Strategien tar også opp satsing på områdene organisasjon, omdømme og kommunikasjon.

Ordskifte: FFOs leder Eva Buschmann redegjorde for saken.

Følgende tok ordet i saken:

Nr. 24 Bjørg Kampestuen-Berntzen HLF, Nr. 22 Rolf J. Ledal Hjernesvulstforeningen, Nr. 51 Olav Osland, Norges ME-foreningen. Nr. 92 Bjørnar Allgot, Hovedstyremedlem, Nr. 86 Terje Andre Olsen, Hovedstyremedlem. Nr. 104 Lilly Ann Elvestad, generalsekretær orienterte om FFOs kommende handlingsplan. Kommentarer til ny handlingsplan Nr. 89 Ellen Damhaug Scheel, Hovedstyret. Nr. 76 Maj Christin Stenersen, FFO Innlandet. Nr. 38 Martin Kristoffer Helgeland Rossavik, Mage-tarmforbundet.

Vedtak Vedtatt som innstilt.

K23-009.01A Saker fra medlemsorganisasjonene, hovedstyret og fylkes-FFO

Innstilling: Hovedstyrets forslag framkommer under hver sak

Redegjørelse: Fristen for å fremme forslag til FFOs kongress var 18. juli. Det kom inn tre saker, alle fra fylkes-FFO. To av forslagene omhandler vedtekter mens det tredje er et frittstående forslag.

Prosedyren med innkomne saker er at de legges fram for FFOs kongress med en innstilling fra FFOs hovedstyre. Uansett innstilling fra hovedstyret skal alle innkomne saker gå videre til kongressen. Forslagsstiller har mulighet til å opprettholde sitt forslag til kongressen dersom forslaget ikke støttes av FFOs hovedstyre.

I framstillingen som følger er det gjengitt hovedpunkter fra de innkomne forslagene. Vedlagt følger et brev fra FFO Trøndelag som omhandler forslag to og tre.

Forslag 1. Innsendt av FFO Vestfold og Telemark. Gjelder vedtekter.

Forslag:

FFO Vestfold og Telemark har forslag til ny formulering i §3 FFOs struktur i gjeldende vedtekter

FFO Vestfold og Telemark foreslår:

«Det skal være fylkes-FFO i alle fylker. Det gis mulighet til at de fylker som pr i dag er sammenslått, selv kan bestemme om de ønsker å bestå som ett fylkes-FFO.»

Bakgrunnen for forslaget er at FFO Vestfold og Telemark ønsker å være ett fylkeslag også i framtida selv om det er splittet i to fylker politisk.

Hovedstyrets kommentarer:

Intensjonen i forslaget er sammenfallende med forslag til nye vedtekter. I forslaget fra FFO Vestfold og Telemark er det et ønske om at fylkene selv beslutter mens det i forslag til nye vedtekter legges opp til at kongressen skal beslutte FFOs fylkesstruktur. I praksis vil det for FFO Vestfold og Telemark være et likt utfall.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret støtter intensjonen i forslaget om å kunne beholde tidligere sammenslåtte fylke. Hovedstyret fastholder formuleringen i eget forslag til nye vedtekter og mener intensjonen i forslaget fra FFO Vestfold og Telemark blir ivaretatt.

Forslag 2. Innsendt av FFO Trøndelag. Gjelder vedtekter.

Forslag:

FFO Trøndelag ønsker å endre § 7A og § 7B i FFOs vedtekter når det gjelder krav til kandidater valgkomiteen kan fremme. Dette står i dagens vedtekter: Det forutsettes at kandidaten har bred støtte, er godkjent og har tillit fra sin egen organisasjon. FFO Trøndelag ønsker til føye til «og i FFO»

FFO Trøndelag uttrykker i sitt forslag: Hva hvis representanten har tillit i egen organisasjon, med ikke i FFO?

Forslaget framsto noe uklart og i kontakt med forslagsstiller er det gitt en utdyping av hvem FFO i denne sammenhengen er og hvilke kandidater det gjelder. Svaret fra FFO Trøndelag er at FFO er i denne sammenhengen de som til enhver tid er sittende styre i organisasjonsleddet og at dette gjelder kandidater som tidligere har hatt en posisjon i styret i organisasjonsleddet.

Hovedstyrets kommentarer:

Det er forståelig at det oppleves ugreit dersom det er en motsetning mellom FFO og medlemsorganisasjonene om enkeltkandidater.

Hovedstyret mener det ikke er en løsning å bruke vedtektene som verktøy for unngå representanter det har vært konflikter rundt. Dette kan fort skape nye vanskelige situasjoner. Det må være en forutsetning at forslagsstiller har tillit til kandidaten. At et styre i FFO skal vurdere organisasjonenes kandidater framstår som både spesielt og trøblete.

Hovedstyret mener det er viktig å holde fast i prinsippet om at det er i medlemsorganisasjonene tilliten må være. Videre må en stole på at valgkomiteene i sitt arbeid gjør en jobb for å sikre en sammensetning av folk med gode samarbeidsevner. I dette gjelder det også å unngå at eventuelle konflikter utenfor FFO løftes inn i FFO.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret anbefaler kongressen å avvise forslaget.

Forslag 3. Innsendt av FFO Trøndelag. Frittstående forslag som omhandler kommune-FFO

Forslag:

FFO Trøndelag ber om evaluering av kommune-FFO.

På bakgrunn FFOs strategi for kommunesatsing 2022-2027 ba vi om svar på om initiativet om evaluering er ment som en evaluering underveis i strategiperioden eller om en evaluering av kommune-FFO er tenkt gjennomført etter at strategien er slutført i 2027. FFO Trøndelag svarte følgende at det er viktig at vi bør ha en underveisevaluering – sommeren 2024.

I FFO Trøndelags forslag, bes FFO nasjonalt sette ned en gruppe bestående av representanter fra organisasjonene, fylkes-FFO og kommune-FFO for å evaluere kommuneleddet. Bakgrunnen for forslaget er at FFO Trøndelag stiller spørsmål om kommune-FFOene er levedyktig, om FFO har lyktes med målsettingen om kommune-FFO og om det fortsatt er grunnlag for å opprette ordningen.

Hovedstyrets kommentarer:

FFOs kongress vedtok i 2021 en strategi for kommunesatsing 2022-2027 (heretter kommunestrategien). Denne strategien ble vedtatt blant annet på bakgrunn av en gjennomgang av kommune-FFOene våren 2021. Både medlemsorganisasjonene, fylkes-FFO og kommune-FFO var trukket inn i arbeidet. Det jobbes nå systematisk med oppfølging av kommunestrategien, herunder med problemstillinger som skisseres i FFO Trøndelags forslag.

Hovedstyret utdypet i november 2022 kriterier for grunnlag for drift av kommune-FFOene, og strategiarbeidet legger opp til at kommune-FFOene må få tid og mulighet til å følge kriteriene slik kommunestrategien legger opp til. Det er blant annet tydeliggjort at kommune-FFO skal være forankret i at medlemsorganisasjonene ønsker å drifte et kommune-FFO.

Kommune-FFOer skal ikke være basert på enkeltpersoner. Om det ikke er organisasjonsmessig grunnlag, bør kommune-FFOet legges ned. Det er viktig med gode prosesser her, slik at kommune-FFOene selv får bidra i løsningene. De siste tre årene har det blitt nedlagt seks kommune-FFOer. Disse har lagt ned seg selv, i hovedsak på grunn av manglende nyrekruttering til å ta tillitsverv og til å drifte kommune-FFOet.

Delmål fire i kommunestrategien gjelder utforsking av nye måter for FFO-jobbing i kommunene. Dette er ment for å gi ideer om FFOs innsats i kommunene. Ved nedlegging av kommune-FFOer, vil dette være svært aktuelt å utforske under ledelse av fylkes-FFO.

Hovedstyret ser det slik at FFO systematisk arbeider med de problemstillingene FFO Trøndelag tar opp i sitt forslag. Når strategien er gjennomført, kan det imidlertid være lurt å vurdere om en generell evaluering av kommune-FFOene er aktuelt.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret mener at intensjonen i forslaget er ivaretatt i FFOs strategi for kommunesatsing 2022-2027 der arbeidet med kommune-FFO er et eget delmål. Dette er nå et pågående arbeid, og hovedstyret anbefaler derfor ikke å foreta en egen evaluering sommeren 2024.

Ordskifte: Møteleder Knut Magne Ellingsen redegjorde for saken.

Vedtak: Vedtatt som innstilt

K23-010.01A Medlemskontingent for årene 2024 og 2025

Innstilling: Forslag til medlemskontingent for årene 2024 og 2025:

Medlemskontingenten til FFO nasjonalt er sammensatt av en grunnkontingent og en variabel kontingent avhengig av medlemstall.
Den variable kontingenten er på kr 2,40 pr medlem.

Grunnkontingenten er også avhengig av medlemstall, men her er det en fast kontingent pr kontingent/stemmegruppe.

Grunnkontingenten fordeles på denne måten:

Gruppe 1	0	- 999	medlemmer:	kr 5.750,-
Gruppe 2	1000	- 2499	medlemmer:	kr 9.775,-
Gruppe 3	2500	- 4999	medlemmer:	kr 17.250,-
Gruppe 4	5000	- 9999	medlemmer:	kr 23.000,-
Gruppe 5	10000	- 19999	medlemmer:	kr 26.450,-
Gruppe 6	20000	-	medlemmer:	kr 28.750,-

Redegjørelse: Gjeldende medlemskontingent i FFO ser slik ut:

Medlemskontingenten til FFO nasjonalt er sammensatt av en grunnkontingent og en variabel del avhengig av medlemstall.
Den variable delen har er på kr 2,10 pr medlem

Grunnkontingenten er også avhengig av medlemstall, men her er det en fast kontingent pr kontingent/stemmegruppe. Denne er:

Gruppe 1	0	- 999	medlemmer:	kr 5.000,-
Gruppe 2	1000	- 2499	medlemmer:	kr 8.500,-
Gruppe 3	2500	- 4999	medlemmer:	kr 15.000,-
Gruppe 4	5000	- 9999	medlemmer:	kr 20.000,-

Gruppe 5	10000	- 19999	medlemmer:	kr 23.000,-
Gruppe 6	20000	-	medlemmer:	kr 25.000,-

Fra 2019 ble kontingenten i FFO lagt om slik at fylkes-FFOs kontingent ble innkrevd fra medlemsorganisasjonene nasjonalt som en del av FFOs kontingent. En stor del av innkrevd kontingent videresendes fylkene ut fra en vedtatt modell. Nivået samlet ble ikke økt i særlig grad ved omleggingen. Den tok utgangspunkt i summen av kontingent til fylkes-FFO og kontingent nasjonalt. Siste reelle kontingentøkning skjedde i 2013 og det har ikke vært endringer i kontingentsatsene etter omleggingen av kontingentsystemet.

Behov for økning av medlemskontingenten

Det har i de senere år vært en betydelig prisvekst, og hovedstyret mener derfor at det er behov for å øke kontingenten fra 2024. Hovedstyret ser at FFO og medlemsorganisasjonene er i samme situasjon der kostnadene øker uten at dette kompenseres gjennom tilskudd. Hovedstyret mener likevel at det er grunnlag for en viss økning av kontingenten da denne har stått stille lenge.

Modellen for kontingent er slik at grunnkontingenten gir størst utslag for de minste organisasjonene mens den variable delen utgjør mest for de med et høyt medlemstall. En økning av kontingenten må derfor skje i en kombinasjon av disse.

I 2023 har FFO en samlede kontingentinntekter på 1.630.450,- og denne tar utgangspunkt i et samlet medlemstall på 265.000 i FFOs organisasjoner. Hovedstyret vil foreslå en modell der både grunnkontingenten og den variable kontingenten økes på en slik måte at den prosentvise økningen for organisasjonene blir mest mulig lik.

Hovedstyret foreslår en økning i grunnkontingenten med 15 % for alle organisasjonene samt en økning i den variable kontingenten pr medlem fra kr 2,10 til kr 2,40. I snitt vil dette gi en økning på 14,2 %.

Med dagens medlemstall vil det for FFO bli en økning i kontingentinntekter på kr 274.433,- Dette fordeles mellom FFO nasjonalt og FFO i fylkene der litt under halvparten betales videre til FFO i fylkene.

Grunnkontingenten blir slik fordelt på grupper i FFO:

Gruppe 1	0	- 999	medlemmer:	kr 5.750,-
Gruppe 2	1000	- 2499	medlemmer:	kr 9.775,-
Gruppe 3	2500	- 4999	medlemmer:	kr 17.250,-
Gruppe 4	5000	- 9999	medlemmer:	kr 23.000,-
Gruppe 5	10000	- 19999	medlemmer:	kr 26.450,-
Gruppe 6	20000	-	medlemmer:	kr 28.750,-

Ordskifte: Møtediting Knut Magne Ellingsen redegjorde for saken.

Vedtatt: Vedtatt som innstilt

K23-011.01A Valg

- Innstilling: a) Hovedstyre: valgkomitéens innstilling er vedlagt
b) Revisor: Revisjonsfirmaet Pedersen Skogholt DA velges til revisor i FFO for kommende toårsperiode
c) Valgkomité: valgkomitéens innstilling er vedlagt
- Redegjørelse: Vedlagt følger valgkomiteens innstilling til nytt hovedstyre og ny valgkomité. Det er FFOs hovedstyre som har innstilt på valg av revisor.
- Ordskifte: Leder i valgkomiteen, Rebecca Tvedt Skarberg redegjorde for saken

Valgkomiteens forslag til nytt hovedstyre:

Leder: Eva Buschmann (gjenvalg)

1. nestleder: Helene Thon

2. nestleder: Terje André Olsen (ny i posisjon)

Øvrige medlemmer:

1. Bjørnar Allgot, Diabetesforbundet - Gjenvalg
2. Bjørg Kampestuen-Berntzen, Hørselshemmedes Landsforbund - Ny
3. Anette Drangsholt, Autismeforeningen i Norge - Ny
4. Roy Aleksander Farstad, NORILCO - Ny
5. Ole Marius Minde Johnsen, Mental Helse - Ny
6. Ivar Larsen, Norges Døveforbund - Ny
7. Ellen Damhaug Scheel, Norsk forening for cystisk fibrose - Gjenvalg
8. Anne Marie Smeplass, Norsk Revmatikerforbund - Ny
9. Mari Øvergaard, Psoriasis- og eksemforbundet – Gjenvalg

Valgkomiteens innstilling til ny valgkomité:

Leder: Sverre Fuglerud, Norges Blindforbund - Ny i posisjon

Medlemmer:

Caroline Solem, Dysleksi Norge - Ny

Sissel Karin Haavaag, Epilepsiforbundet - Gjenvalg

Laila Mathisen, Hodepine Norge - Ny

Gry Lunde, ADHD Norge - Gjenvalg

Følgende tok ordet i saken:

Nr. 36 Marius Assand Larsen, LSHDB (Landsforbundet for kombinert syns-
hørselshemmede/døveblinde)

Nr. 22 Rolf J Ledal, Hjernesvulstforeningen

Nr. 62 Ann Kristin Bakke, Norsk Revmatikerforbundet

Vedtatt som innstilt.

Avslutning av FFOs kongress 2023

Protokollen er gjennomlest og godkjent

Desember, 2023

Anna Cecilie Jentoft
Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse

Olav Osland
Norges ME-forening